Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
JAN MAZÁK
prezentate la 12 iulie 2012 [1]

Cauza C-534/10 P

Brookfield New Zealand Ltd,
Elaris SNC
împotriva
Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP)

și a Schniga GmbH

„Protecția comunitară a soiurilor de plante — Regulamentul (CE) nr. 2100/94 — Puterea de apreciere conferită OCSP — O nouă prezentare de material vegetal care să nu conțină viruși în vederea examinării tehnice”

I – Introducere

1. Prin prezentul recurs, Brookfield New Zealand Limited (denumită în continuare „Brookfield”) și Elaris SNC (denumită în continuare „Elaris”) (sau denumite în continuare, împreună, „recurentele”) solicită Curții de Justiție să anuleze hotărârea pronunțată în cauza T-135/08, Schniga/OCSP – Elaris și Brookfield New Zealand (Gala Schnitzer) [2] (denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care Tribunalul (Camera a șasea) a anulat Decizia Camerei de recurs a Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (denumit în continuare „OCSP” sau „oficiul”) din 21 noiembrie 2007 de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante pentru soiul de măr „Gala Schnitzer” (cauzele A 003/2007 și A 004/2007) (denumită în continuare „decizia atacată”).

2. Recursul ridică, în esență, problema dacă Tribunalul a interpretat în mod corect puterea de apreciere conferită OCSP atunci când a statuat că OCSP avea competența, în cadrul procedurii de solicitare a acordării protecției soiurilor de plante, de a permite o prezentare de material vegetal nou în vederea examinării tehnice.

II – Cadrul juridic

3. La momentul situației de fapt din acțiunea principală, normele referitoare la protecția comunitară a soiurilor de plante erau prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iunie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante [3], astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2506/95 al Consiliului [4] (denumit în continuare „Regulamentul nr. 2100/94).

1 — Limba originală: engleza.

2 — Hotărârea din 13 septembrie 2010 (Rep., p. II-5089).

3 — JO L 227, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 15, p. 197.

4 — Regulamentul din 25 octombrie 1995 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2100/94 referitor la instituirea unui regim de protecție comunitară a soiurilor de plante (JO L 258, p. 3, Ediție specială, 03/vol. 18, p. 27).

4. Articolul 10 din Regulamentul nr. 2100/94, intitulat „Noutatea”, prevede la alineatul (1):

„(1) Un soi este considerat nou în cazul în care, la data depunerii cererii prevăzute la articolul 51, nu s-au vândut și nu s-au cedat într-un alt mod terților, în sensul articolului 11, de către ameliorator sau cu consimțământul acestuia, constituenți ai soiului sau un material recoltat aparținând soiului, în vederea exploatării soiului:

(a) pe teritoriul Comunității, de mai mult de 1 an de la data menționată anterior;

[...]”

5. Articolul 55 din Regulamentul nr. 2100/94, intitulat „Examinarea tehnică”, prevede la alineatul (4):

„Oficiul stabilește, prin norme generale sau pentru fiecare cerere individuală, data și locul prezentării materialului destinat examinării tehnice și probele de referință, precum și calitatea și cantitatea respectivelor materiale și probe.”

6. Articolul 61 din Regulamentul nr. 2100/94 enumeră împrejurările în care sunt respinse cererile de protecție comunitară a soiurilor de plante. Acesta prevede, în măsura în care prezintă relevanță pentru prezentul recurs, următoarele:

„(1) Oficiul respinge pe loc cererea de protecție comunitară a soiurilor de plante dacă se constată că solicitantul:

[...]

(b) nu s-a conformat unei norme generale sau unei cereri individuale în sensul articolului 55 alineatul (4) sau (5) în termenul stabilit, cu excepția cazului în care Oficiul a fost de acord cu neprezentarea materialului;

[...]”

7. Articolul 73 din Regulamentul nr. 2100/94, intitulat „Recursuri [a se citi «acțiuni»] împotriva hotărârilor instanțelor de apel [a se citi «deciziilor camerelor de recurs»]”, prevede:

„(1) Hotărârile instanțelor de apel [a se citi «deciziile camerelor de recurs»] sunt susceptibile de a fi atacate cu recurs [a se citi «cu acțiune»] în fața Curții de Justiție.

(2) Motivele de recurs [a se citi «acțiunii»] sunt următoarele: lipsă de competență, vicii de procedură, încălcarea tratatului, a prezentului regulament sau a oricărei prevederi legislative privind aplicarea acestora sau abuz de putere.

(3) Curtea de Justiție are dreptul de a anula sau modifica hotărârea [a se citi «decizia»] atacată.

(4) Oricare dintre părțile implicate în procedura de recurs care a eșuat, integral sau parțial, în demersul propriu poate formula recurs [a se citi «o acțiune»].

[...]”

8. Articolul 80 din Regulamentul nr. 2100/94, intitulat „*Restitutio in integrum*”, prevede la alineatul (1):

„Dacă, în pofida tuturor eforturilor depuse în împrejurările respective, solicitantul protecției comunitare a soiurilor de plante sau titularul sau orice altă parte la o procedură inițiată în fața Oficiului nu este în măsură să respecte un termen în raport cu Oficiul, acesta este, la cerere, repus în drepturile sale dacă această imposibilitate de a se conforma a avut drept consecință directă pierderea unui drept sau a unui mijloc de recurs, în temeiul dispozițiilor din prezentul regulament.”

III – Situația de fapt

9. Hotărârea atacată prezintă faptele care au dat naștere litigiului după cum urmează:

„1. La 18 ianuarie 1999, Konsortium Südtiroler Baumschuler (denumită în continuare «KSB»), a cărui succesoare în drepturi este reclamanta [Schniga], a depus o cerere de protecție comunitară a soiurilor de plante la [OCSP], în temeiul [Regulamentului nr. 2100/94].

2. Această cerere a fost înregistrată cu numărul 1999/0033.

3. Protecția comunitară a soiurilor de plante a fost solicitată pentru soiul de măr (Malus Mill) Gala Schnitzer.

4. OCSP a însărcinat Bundessortenamt (Oficiul Federal pentru Soiuri de Plante din Germania) să efectueze examinarea tehnică în conformitate cu articolul 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

5. Printr-o scrisoare din 26 ianuarie 1999, adresată reprezentantului KSB, OCSP a solicitat KSB să prezinte, atât în fața sa, cât și la Bundessortenamt, materialul necesar pentru examinarea tehnică, și anume 10 lăstari grefabili aflați în stare de repaus vegetativ, între 1 și 15 martie 1999. OCSP a precizat de asemenea că revenea KSB obligația de a respecta toate condițiile fitosanitare și vamale aplicabile în ceea ce privește expedierea materialului.

6. Bundessortenamt a primit materialul menționat la 9 martie 1999.

7. Printr-o scrisoare din 25 martie 1999, adresată reprezentantului KSB, OCSP a confirmat primirea materialului solicitat și a arătat că materialul respectiv a fost prezentat la Bundessortenamt în stare bună și la timp, dar că acesta nu era însoțit de un certificat fitosanitar. OCSP a cerut KSB să se asigure că acest document indispensabil va fi furnizat cât mai curând posibil.

8. La 23 aprilie 1999, KSB a trimis la Bundessortenamt un pașaport fitosanitar european și a precizat că autoritatea care l-a eliberat, respectiv serviciul pentru protecția plantelor al provinciei autonome Bolzano (Italia), indicase că acest document ținea loc de certificat fitosanitar.

9. Printr-un mesaj electronic din 3 mai 1999, Bundessortenamt a informat KSB în legătură cu sosirea la timp a materialului, cu caracterul său adecvat și cu caracterul suficient, în vederea examinării tehnice și a verificării condițiilor materiale de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante, al pașaportului fitosanitar european furnizat. Acesta a solicitat totuși copia unui certificat oficial care să ateste că materialul prezentat nu conținea viruși.

10. În 2001, KSB a informat Bundessortenamt că îi era imposibil să furnizeze certificatul fitosanitar solicitat, întrucât s-a dovedit că materialul prezentat în martie 1999 în vederea examinării tehnice era purtător de viruși latenți.

11. Printr-un mesaj electronic din 4 mai 2001, Bundessortenamt a informat OCSP în legătură cu intenția sa de a dezrădăcina materialul contaminat, cu scopul de a evita propagarea contaminării la alte plante, și a propus acestuia să solicite de la KSB prezentarea unui material nou, care să nu conțină viruși, în vederea reînceperii examinării tehnice.

12. Printr-un mesaj electronic din 8 mai 2001, adresat Bundessortenamt, OCSP și-a dat acordul pentru dezrădăcinarea materialului contaminat și a precizat că a hotărât să solicite KSB să prezinte material nou, care să nu conțină viruși, pentru luna martie 2002. OCSP a mai arătat că, întrucât instrucțiunile referitoare la prezentarea materialului nu precizau că acesta nu trebuia să conțină viruși, ci numai că trebuia să respecte cerințele pașaportului fitosanitar european, KSB nu putea fi ținut răspunzător de situație, că ar fi injust să se respingă cererea privind soiul Gala Schnitzer și că, prin urmare, soluția propusă părea să fie cea mai bună.

13. Printr-un mesaj electronic din 13 iunie 2001, OCSP a indicat KSB că, în acord cu Bundessortenamt, a hotărât să îi permită, în măsura în care instrucțiunile privind furnizarea de plante și cerințele referitoare la statutul lor sanitar nu erau suficient de clare, să prezinte la Bundessortenamt, în martie 2002, un material nou care să nu conțină viruși și să fie însoțit de un certificat fitosanitar care să ateste acest lucru, în vederea reluării examinării cererii referitoare la soiul Gala Schnitzer.

14. În urma noii examinări tehnice, Bundessortenamt a concluzionat, în raportul său final din data de 16 decembrie 2005, că soiul Gala Schnitzer este distinct de soiul cel mai apropiat care servește drept referință, și anume soiul Baigent, pe baza următoarei caracteristici adiționale «Fruct: lățimea striațiilor».

15. La 5 mai 2006, intervenientele, Elaris SNC și Brookfield New Zealand Ltd, titulara unei licențe aferente dreptului de protecție a soiului Baigent și, respectiv, titulara acestui drept, au adresat către OCSP, în temeiul articolului 59 din Regulamentul nr. 2100/94, obiecții la acordarea protecției soiului Gala Schnitzer.

16. Obiecțiile erau întemeiate pe dreptul de protecție anterior pentru soiul de măr (Malus Mill) Baigent.

17. Motivele invocate în susținerea obiecțiilor erau, pe de o parte, cel prevăzut la articolul 61 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2100/94, în măsura în care nerespectarea de către reclamantă a condițiilor referitoare la prezentarea materialului destinat examinării tehnice, astfel cum sunt definite în scrisorile OCSP din 26 ianuarie și din 25 martie 1999, ar fi trebuit să îl determine pe acesta să respingă cererea referitoare la soiul Gala Schnitzer, și, pe de altă parte, cel prevăzut la articolul 7 din Regulamentul nr. 2100/94, în măsura în care, în opinia intervenientelor, soiul Gala Schnitzer nu se deosebește de soiul Baigent.

18. La 14 decembrie 2006, președintele OCSP a aprobat utilizarea caracteristicii adiționale «Fruct: lățimea striațiilor» în vederea stabilirii caracterului distinctiv al soiului Gala Schnitzer.

19. Prin deciziile EU 18759, OBJ 06-021 și OBJ 06-022 din 26 februarie 2007, comitetul competent să se pronunțe asupra obiecțiilor la acordarea unei protecții comunitare a soiurilor de plante (denumit în continuare «comitetul») a acordat protecția solicitată soiului Gala Schnitzer și a respins obiecțiile.

20. La 11 aprilie 2007, intervenientele au formulat recurs împotriva acestor trei decizii în fața camerei de recurs a OCSP, în temeiul articolelor 67-72 din Regulamentul nr. 2100/94.

21. Prin [decizia atacată], camera de recurs a anulat decizia de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante soiului Gala Schnitzer, precum și deciziile de respingere a obiecțiilor și a respins ea însăși cererea referitoare la soiul Gala Schnitzer. În special, aceasta a considerat că articolul 61 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2100/94 nu permitea OCSP să autorizeze KSB să prezinte material nou, din moment ce acesta nu s-a conformat cererii individuale, în sensul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94, prin care OCSP îi solicitase să furnizeze un certificat fitosanitar care să ateste că materialul prezentat nu conține viruși."

IV – Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

10. Prin cererea depusă la 4 aprilie 2008, Schniga a formulat în fața Tribunalului o acțiune având ca obiect anularea deciziei atacate.

11. Brookfield și Elaris, recurente în prezenta procedură, au participat la acțiunea în fața Tribunalului în calitate de interveniente în susținerea OCSP.

12. Acțiunea în anulare s-a întemeiat pe trei motive: (i) inadmisibilitatea obiecțiilor pe care intervenientele le-au adresat OCSP, (ii) încălcarea articolului 61 alineatul (1) litera (b) și a articolului 62 din Regulamentul nr. 2100/94 și (iii) încălcarea articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94.

13. După ce a declarat primul motiv inadmisibil întrucât a fost invocat pentru prima dată în fața sa, Tribunalul a declarat admisibilitatea celui de al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea de către camera de recurs a articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94. La punctul 39 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că, atunci când a analizat scrisorile OCSP din 26 ianuarie 1999 și din 25 martie 1999, camera de recurs a realizat o apreciere juridică a acestor scrisori care era susceptibilă să fie contestată în cadrul acțiunii în fața Tribunalului. În consecință, Tribunalul a conchis că al treilea motiv era admisibil.

14. Revenind la fond, Tribunalul a examinat în primul rând cel de al treilea motiv. În această privință, instanța a respins opinia adoptată de camera de recurs în decizia atacată, potrivit căreia articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 nu permitea OCSP să autorizeze o prezentare de material nou în vederea examinării tehnice.

15. Atunci când a definit întinderea puterii de apreciere conferite OCSP în temeiul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94, Tribunalul a constatat la punctul 63 din hotărârea atacată că această putere de apreciere presupune dreptul OCSP de a preciza – dacă apreciază că este necesar – căror condiții prealabile li se subordonează examinarea unei cereri de protecție comunitară a soiurilor de plante în sensul acestei dispoziții, având în vedere că termenul în care autorul acestei cereri de protecție trebuie să răspundă la cererea individuală care i-a fost adresată nu a expirat. În special, Tribunalul a remarcat, la punctul 64 din hotărârea atacată, că este conform principiului bunei administrări și necesității de a asigura buna desfășurare și eficiența procedurilor ca, atunci când apreciază că imprecizia pe care a identificat-o poate fi corectată, OCSP să aibă posibilitatea de a continua examinarea cererii formulate în fața sa. În plus, astfel cum Tribunalul a constatat la punctul 65 din hotărârea atacată, puterea de apreciere conferită OSCP permite ca acesta să se asigure că cererile sale individuale sunt clare și că solicitanții își cunosc fără ambiguitate drepturile și obligațiile.

16. În lumina aprecierii faptelor relevante care stau la baza acțiunii formulate în fața sa, Tribunalul a statuat că, atunci când a concluzionat că OCSP a încălcat articolul 61 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2100/94 prin faptul că a autorizat KSB să prezinte material nou – deși, potrivit acestei dispoziții, ar fi trebuit să respingă pe loc cererea depusă de KSB din moment ce acesta nu se conformase unei cereri individuale –, camera de recurs nu a respectat întinderea puterii de apreciere conferite OCSP prin dispozițiile articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94.

17. În consecință, constatând că nu este necesară examinarea temeiniciei celui de al doilea motiv și respingând cererea intervenientelor cu privire la modificarea deciziei atacate, Tribunalul a admis acțiunea și a anulat decizia atacată.

V – Concluziile în fața Curții

18. Recurentele solicită Curții să anuleze hotărârea atacată și să trimită cauza spre rejudecare la Tribunal sau, în subsidiar, să respingă acțiunea formulată de Schniga, prin soluționarea în mod definitiv a litigiului, și, în consecință, să confirme decizia atacată adoptată de camera de recurs. În plus, recurentele solicită Curții să oblige intimatele să ramburseze cheltuielile de judecată.

19. OCSP și Schniga solicită Curții să respingă acțiunea și să oblige recurentele la plata cheltuielilor de judecată.

VI – Recursul

20. Recurentele invocă două motive de recurs, ambele contestând aprecierile Tribunalului cu privire la al treilea motiv invocat de Schniga în primă instanță.

21. Primul motiv de recurs se întemeiază pe faptul că Tribunalul ar fi trebuit să declare inadmisibil al treilea motiv invocat de Schniga în primă instanță și că Tribunalul a încălcat articolul 73 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 prin reexaminarea nelegală a constatărilor de fapt efectuate de camera de recurs. Prin intermediul celui de al doilea motiv, care conține mai multe aspecte, recurentele susțin că Tribunalul a încălcat articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 coroborat cu articolul 61 alineatul (1) litera (b) și cu articolul 80 din acest regulament întrucât a interpretat în mod greșit întinderea puterii de apreciere conferite OCSP.

A – *Primul motiv*

1. Principalele argumente ale părților

22. Prin intermediul primului motiv, recurentele susțin că Tribunalul și-a depășit competența prevăzută la articolul 73 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 prin faptul că a reexaminat, în cadrul celui de al treilea motiv invocat de Schniga, constatările de fapt efectuate de camera de recurs. Întinderea controlului, astfel cum este definită de această dispoziție, se limitează la controlul legalității deciziei camerei de recurs, la aspecte de drept și la aspecte privind abuzul de putere.

23. În consecință, Tribunalul nu ar fi trebuit să reexamineze aprecierea camerei de recurs cu privire la conținutul și semnificația celor două scrisori din 26 ianuarie 1999 și din 25 martie 1999. În cazul în care ar fi admis această apreciere a faptelor realizată de camera de recurs, Tribunalul nu ar fi putut să ajungă la concluzia că, în mai 2001, OCSP mai avea dreptul să exercite puterea de apreciere conferită prin articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 pentru a clarifica cerințele sale anterioare.

24. OCSP și Schniga resping susținerea potrivit căreia Tribunalul și-a depășit competența. În special, acestea susțin că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, numai Tribunalul are competența să constate și să aprecieze faptele pertinente, precum și elementele de probă care îi sunt prezentate. În consecință, chiar și în ipoteza în care Curtea de Justiție ar constata că Tribunalul a realizat într-adevăr o reexaminare a constatărilor de fapt, această reexaminare ar intra totuși în sfera de competență a Tribunalului. Cu toate acestea, potrivit OCSP și Schniga, în cadrul hotărârii atacate, Tribunalul a reexaminat aprecierea juridică a situației de fapt realizată de camera de recurs, iar nu constatările sale de fapt.

2. Apreciere

25. Primul motiv de recurs pare a se întemeia pe o interpretare greșită a competenței conferite Tribunalului în temeiul articolului 73 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 de a controla legalitatea deciziilor camerei de recurs.

26. În această privință, în timp ce, potrivit unei jurisprudențe constante, competența Curții de Justiție într-o procedură de recurs se limitează la verificarea chestiunilor de drept, din Hotărârea Schräder/OCSP rezultă în mod clar că, dimpotrivă, competența Tribunalului de a controla legalitatea deciziilor adoptate de camera de recurs include competența de a constata și de a aprecia faptele relevante și de a aprecia elementele de probă [5].

27. În acest context, se impune de asemenea să observăm că Regulamentul nr. 2506/95 a modificat articolul 73 din Regulamentul nr. 2100/94 în special în vederea armonizării procedurilor de recurs din cadrul regimului instituit pentru protecția comunitară a soiurilor de plante cu măsurile prevăzute la articolul 63 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară cu privire la controlul efectuat de Tribunal asupra legalității deciziilor adoptate de camerele de recurs ale Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (denumit în continuare „OAPI”) [6].

28. Potrivit interpretării Curții de Justiție a articolului 63 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, care poate fi, așadar, aplicată și articolului 73 din Regulamentul nr. 2100/94, Tribunalul poate efectua un control integral al legalității deciziilor camerelor de recurs ale OAPI, la nevoie verificând dacă aceste camere au dat o calificare juridică exactă situației de fapt sau dacă aprecierea elementelor de fapt care au fost prezentate camerelor menționate nu este afectată de erori [7].

29. Rezultă că primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 73 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, trebuie respins ca neîntemeiat.

5 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 15 aprilie 2010 (C-38/09 P, Rep., p. I-3209, punctul 69); a se vedea de asemenea concluziile noastre prezentate în această cauză, punctele 20-23.

6 — JO L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 01, p. 146; a se vedea de asemenea al treilea considerent al Regulamentului nr. 2506/95.

7 — A se vedea în special Hotărârea din 18 decembrie 2008, Les Éditions Albert René/OAPI (C-16/06 P, Rep., p. I-10053, punctele 38 și 39).

B – *Al doilea motiv*

1. Principalele argumente ale părților

30. Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurentele susțin că Tribunalul a interpretat în mod greșit întinderea puterii de apreciere conferite OCSP în temeiul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 coroborat cu articolul 61 alineatul (1) litera (b) și cu articolul 80 din acest regulament. În această privință, recurentele enumeră mai multe constatări sau presupuneri greșite care, în opinia acestora, au fost săvârșite de Tribunal în cadrul hotărârii atacate ca urmare a interpretării greșite a puterii conferite OCSP.

31. Astfel, acestea susțin în special că Tribunalul a săvârșit o eroare atunci când a presupus că OCSP are competența de a adresa cereri individuale nu numai în ceea ce privește calitatea materialului care trebuie prezentat într-un anumit termen, ci și în ceea ce privește mijloacele de probă scrise pentru calitatea materialului. În opinia recurentelor, cererile individuale în sensul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94, dimpotrivă, nu pot să privească decât materialul însuși.

32. În continuare, recurentele susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare atunci când a afirmat că OCSP are competența de a scinda cererile sale individuale în două cereri individuale autonome și independente, una privind chiar materialul, iar cealaltă privind mijloacele de probă scrise pentru calitate, precum prezentarea unui certificat fitosanitar.

33. Potrivit recurentelor, Tribunalul a săvârșit de asemenea o eroare atunci când a presupus, în temeiul articolului 61 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2100/94, că OCSP avea competența de a permite o nouă prezentare de material care să nu conțină viruși, după ce termenul pentru prezentarea materialului menționat a expirat și era, în mod cert, clar că materialul respectiv conținea viruși. Tribunalul a statuat în mod greșit că expresia „cât mai curând posibil”, referitoare la solicitarea de a transmite certificatul fitosanitar care lipsea pentru materialul deja prezentat, nu poate fi interpretată ca termen și, în niciun caz, ca un termen expirat în ceea ce privește o cerere individuală în sensul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94, care să conducă la respingerea cererii în conformitate cu articolul 61 alineatul (1) litera (b) din acest regulament.

34. În plus, Tribunalul a săvârșit o eroare atunci când a presupus că OCSP are putere deplină de apreciere pentru a se asigura, fără niciun control ulterior ierarhic sau jurisdicțional, de precizia și de claritatea juridică a cererilor sale individuale. În această privință, Tribunalul a statuat în mod greșit că buna sau reaua-credință în ceea ce privește astfel de cereri este irelevantă. De asemenea, Tribunalul a omis să verifice limitele impuse de procedura *restitutio in integrum* prevăzută la articolul 80 din Regulamentul nr. 2100/94, pe care OSCP le-a ignorat în mod evident.

35. În replică, OSCP susține că a afirmat întotdeauna că faptul că a permis solicitantului să efectueze o a doua prezentare de material vegetal a fost justificat prin lipsa de precizie suficientă a cererii sale individuale (scrisoarea din 26 ianuarie 1999). În lumina principiului securității juridice, trebuie să se amintească importanța pe care o au instrucțiunile precise în evaluarea cererilor formulate de OCSP în cauză.

36. În ceea ce privește cererile referitoare la calitatea materialului ce urma să fie prezentat, OCSP susține că precizarea că materialul care urma să fie prezentat nu trebuia să conțină viruși nu a fost făcută înainte de expirarea termenului de prezentare a materialului și înainte ca prezentarea să fi avut loc. Cererea formulată la 26 ianuarie 1999 nu fusese suficient de clară în această privință.

37. Pentru acest motiv, în opinia OCSP, nu se poate susține că KSB nu s-a conformat unei cereri formulate în temeiul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94. Rezultă că nu exista nicio justificare pentru respingerea cererii KSB în temeiul articolului 61 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

38. În ceea ce privește solicitările de documente, OCSP este de acord cu opinia Tribunalului potrivit căreia, înainte de a respinge o cerere pentru motivul neprezentării documentelor relevante, este necesar ca solicitarea respectivă să fie clară, inclusiv cu privire la termenul stabilit.

39. În plus, OCSP susține că procedura *restitutio in integrum* prevăzută la articolul 80 din Regulamentul nr. 2100/94 nu era aplicabilă în împrejurările din prezenta cauză întrucât mențiunea „cât mai curând posibil” nu era suficient de precisă pentru a indica un termen în care solicitantul ar fi fost obligat să acționeze. În orice caz, chiar dacă s-ar considera că această mențiune este suficient de precisă, articolul 80 din Regulamentul nr. 2100/94 nu se aplică în cazurile în care Oficiul a contribuit la producerea unei întârzieri, în acest caz prin faptul că nu a dat instrucțiuni clare în scrisoarea sa din 26 ianuarie 1999.

40. În sfârșit, OCSP este de acord cu Tribunalul în ceea ce privește faptul că buna sau reaua-credință din partea unui solicitant nu prezintă relevanță pentru examinarea puterii de apreciere care i-a fost conferită în temeiul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94.

41. În consecință, respingând fiecare dintre argumentele prezentate de recurente, OCSP susține că al doilea motiv invocat de acestea este neîntemeiat în totalitate.

42. Schniga subliniază că – contrar susținerilor recurentelor –, dată fiind complexitatea științifică și tehnică pe care o implică examinarea tehnică a cererilor de acordare a protecției, articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 conferă în mod necesar OCSP o putere largă de apreciere în cadrul exercitării funcțiilor sale. Aceasta include posibilitatea ca, în cazul în care consideră că nu a fost suficient de clar în ceea ce privește cerințele fitosanitare ale materialului supus testării, precum în prezenta cauză, OCSP să autorizeze „neprezentarea” materialului în sensul articolului 61 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2100/94, acordând solicitanților dreptul de a prezenta material nou într-un nou termen.

2. Apreciere

43. Al doilea motiv de recurs și aspectele sale se concentrează, în esență, asupra concluziei Tribunalului – și a raționamentului pe care se întemeiază această concluzie, care figurează la punctele 62-80 din hotărârea atacată – potrivit căreia camera de recurs a interpretat în mod greșit întinderea puterii de apreciere conferite OCSP prin articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 atunci când s-a pronunțat în sensul că OCSP a încălcat articolul 61 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2100/94 întrucât, în loc să respingă cererea în conformitate cu această dispoziție, a autorizat KSB să prezinte material vegetal nou. Potrivit recurentelor, această autorizație ar fi putut fi acordată numai în urma unei *restitutio in integrum*, astfel cum se prevede la articolul 80 din acest regulament, ceea ce KSB nu a solicitat însă.

44. Încă de la început trebuie amintit că, potrivit articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94, OCSP are competența de a stabili, prin norme generale sau pentru fiecare cerere individuală, data și locul prezentării materialului destinat examinării tehnice și probele de referință, precum și calitatea și cantitatea respectivelor materiale și probe.

45. În această privință, trebuie să se arate că, având în vedere că articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 conferă OCSP competența de a stabili, atât în termeni cantitativi, cât și în termeni calitativi, materialul care urmează a-i fi prezentat în vederea examinării tehnice, care implică în sine evaluări complexe de natură științifică și tehnică, este necesar ca OCSP să beneficieze de o anumită marjă de apreciere atunci când aplică această dispoziție [8].

46. În opinia noastră, o putere relativ largă de apreciere nu este numai garantată în această privință și prevăzută în mod implicit chiar de textul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94, ci se reflectă și în articolul 61 alineatul (1) litera (b) din regulament, care autorizează OCSP să fie de acord cu neîndeplinirea cererilor sale în sensul articolului 55 alineatul (4) din regulament și astfel să evite respingerea cererii [9].

47. Privind lucrurile din această perspectivă, rezultă că, atunci când a definit, la punctele 63-65 din hotărârea atacată, întinderea puterii de apreciere conferite în temeiul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94, Tribunalul a apreciat în mod corect că această putere de apreciere presupune dreptul OCSP de a preciza – dacă apreciază că este necesar – căror condiții prealabile li se subordonează examinarea unei cereri de protecție comunitară a soiurilor de plante, în cazul în care termenul în care solicitantul trebuie să răspundă la cererea individuală care i-a fost adresată nu a expirat.

48. În acest context, Tribunalul a fost în măsură să statueze, fără a săvârși o eroare de drept, la punctul 64 din hotărârea atacată că este conform principiului bunei administrări și necesității de a asigura buna desfășurare și eficiența procedurilor ca, atunci când apreciază că imprecizia pe care a identificat-o poate fi corectată, OCSP să aibă posibilitatea de a continua examinarea cererii formulate în fața sa și să nu fie obligat, în această ipoteză, să o respingă.

49. Tribunalul a subliniat în mod corect, la punctul 65 din hotărârea atacată, că este o cerință inerentă principiului securității juridice ca solicitanții să poată să își cunoască fără ambiguitate drepturile și obligațiile și să ia măsurile necesare în consecință [10]. Întrucât, în calitatea sa de autoritate a Uniunii Europene, OCSP este obligat să respecte cerințele securității juridice ca principiu general de drept al Uniunii, Tribunalul a fost în măsură – contrar susținerii recurentelor – să se pronunțe, fără a săvârși o eroare de drept, în sensul că OCSP are puterea să se asigure că cererile sale individuale sunt clare și că, în consecință, responsabilitatea nerespectării acestor cereri revine numai solicitantului.

50. Cu toate acestea, contrar susținerilor recurentelor, în hotărâre nu există nimic care să sugereze sau să implice că puterea OCSP are o natură exclusiv discreționară și că deciziile sale nu mai pot fi supuse unui control ulterior ierarhic sau jurisdicțional.

51. În consecință, în opinia noastră, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a definit întinderea puterii de apreciere conferite OCSP prin articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94.

52. La punctele ulterioare din hotărârea atacată, Tribunalul a realizat o apreciere a împrejurărilor cauzei având în vedere standardul puterii de apreciere descrise mai sus.

8 — A se vedea în acest sens Hotărârea Schräder/OCSP, citată la nota de subsol 5, punctul 77, precum și Concluziile noastre prezentate în această cauză, punctul 25; a se vedea de asemenea printre altele Hotărârea din 14 ianuarie 1997, Spania/Comisia (C-169/95, Rec., p. I-135, punctele 33 și 34).

9 — A se vedea prin analogie, în sensul că OAPI deține o putere largă de apreciere întrucât poate ține seama de faptele și de probele invocate sau prezentate tardiv, Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul (C-29/05 P, p. I-2213, punctul 42).

10 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 9 iulie 1981, Gondrand și Garancini (169/80, Rec., p. 1931, punctul 17); a se vedea de asemenea Hotărârea din 15 februarie 1996, Duff și alții (C-63/93, Rec., p. I-569, punctul 20), și Hotărârea din 15 aprilie 2005, Belgia/Comisia (C-110/03, Rec., p. I-2801, punctul 30).

53. În această privință, Tribunalul a calificat, în special la punctele 69 și 72 din hotărârea atacată, ambele scrisori, cea din 26 ianuarie 1999 și cea din 25 martie 1999, precum și mesajul electronic din 13 iunie 2001 prin care OCSP a comunicat cu KSB în cursul procedurii care se desfășura pe rolul său în sensul că includ o cerere individuală în sensul articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94.

54. În această privință, trebuie respins argumentul recurentelor potrivit căruia aceste cereri se referă numai la material în sine, iar nu și la documentele justificative privind calitatea sa, precum documentele fitosanitare de atestare a statutului sanitar al materialului. În măsura în care aceste documente se referă – astfel cum în mod corect a observat Tribunalul – la calitatea materialului care trebuie prezentat, ar părea excesiv de formal și ar fi contrar puterii largi de apreciere, descrisă mai sus, conferite OCSP prin articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 pentru a stabili, printre altele, calitatea materialului care trebuie prezentat dacă s-ar exclude posibilitatea de a formula astfel de cereri în temeiul dispoziției menționate.

55. Având în vedere considerațiile de mai sus, chiar dacă cererea cuprinsă în scrisoarea din 25 martie 1999 trebuie interpretată, astfel cum susțin recurentele, ca fiind o cerere individuală distinctă care se referă numai la documentele justificative privind statutul sanitar al materialului care trebuie prezentat, iar nu la calitatea materialului ca atare, precum în cazul scrisorii anterioare, din 26 ianuarie 1999, nu rezultă – și nici recurentele nu au prezentat dovezi suplimentare în acest sens – în ce măsură recurgerea la două cereri individuale („separare”) ar depăși limitele stabilite de articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94.

56. În ceea ce privește susținerea recurentelor potrivit căreia Tribunalul a săvârșit o eroare atunci când a statuat că OCSP avea competența de a permite o nouă prezentare de material care să nu conțină viruși, după ce termenul pentru prezentarea materialului menționat a expirat și era, în mod cert, clar că materialul respectiv conținea viruși, trebuie să se arate că, la punctele 74 și 75 din hotărârea atacată, Tribunalul a achiesat la poziția adoptată de OCSP în mesajul electronic din 13 iunie 2001 – poziție pe care a menținut-o și în prezentul recurs în fața Curții – potrivit căreia instrucțiunile cuprinse în scrisorile sale din 26 ianuarie 1999 și din 25 martie 1999 nu precizau, într-un mod suficient de clar pentru a exclude orice îndoială din partea KSB, că materialul care urma să fie prezentat nu trebuia să conțină viruși. În plus, Tribunalul s-a pronunțat la punctul 76 din hotărârea atacată în sensul că, atunci când, în scrisoarea sa din 25 martie 1999, a solicitat KSB doar să prezinte certificatul fitosanitar necesar „cât mai curând posibil”, OCSP nu a stabilit un termen specific în sarcina KSB pentru furnizarea acestui certificat.

57. Având în vedere aceste aprecieri de fapt, care nu pot fi, ca atare, puse în discuție în cadrul unui recurs formulat în fața Curții și potrivit cărora a existat, așadar, o lipsă de claritate cu privire la faptul că materialul care trebuia prezentat în vederea examinării tehnice nu trebuia să conțină viruși, considerăm că Tribunalul a putut să concluzioneze, ținând seama de principiile bunei administrări și securității juridice menționate mai sus [11], fără a săvârși o eroare de drept, că făcea parte din puterea de apreciere a OCSP să clarifice, în mesajul său electronic din 13 iunie 2001, cererile sale anterioare în acest sens și să autorizeze o prezentare de material nou fără viruși.

58. În ceea ce privește faptul că recurentele susțin în continuare încălcarea articolului 80 din Regulamentul nr. 2100/94, care prevede o procedură *restitutio in integrum*, este suficient să observăm, în primul rând, că KSB nu a formulat de fapt nicio cerere de repunere în drepturi în temeiul acestei dispoziții și, în al doilea rând, că – astfel cum în mod corect a observat OCSP – condiția prevăzută la acest articol cu privire la nerespectarea unui termen nu a fost niciodată, în mod evident, îndeplinită, având în vedere lipsa de claritate cu privire la termenul pentru prezentarea materialului; întrucât,

11 — A se vedea punctele 47-49 de mai sus.

astfel cum rezultă din considerațiile anterioare, OCSP avea competența de a autoriza o prezentare de material vegetal nou în cadrul aceleiași proceduri de solicitare și fără a respinge cererea inițială, nu a fost necesar să se restabilească dreptul de a prezenta material în temeiul articolului 80 din Regulamentul nr. 2100/94.

59. Prin urmare, motivul întemeiat pe încălcarea acestei dispoziții trebuie respins.

60. În sfârșit, contrar susținerilor recurentelor în această privință, Tribunalul nu a săvârșit în niciun caz o eroare de drept atunci când a respins, la punctul 80 din hotărârea atacată, ca lipsite de efect afirmațiile de rea-credință la adresa KSB, întrucât acest aspect era într-adevăr lipsit de relevanță pentru litigiul supus examinării acestei instanțe, care punea în discuție problema dacă OCSP și-a depășit sau nu și-a depășit puterea de apreciere care îi este conferită prin articolul 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 în vederea clarificării cererilor sale individuale.

61. Având în vedere considerațiile de mai sus, în opinia noastră, al doilea motiv de recurs întemeiat pe încălcarea articolului 55 alineatul (4) din Regulamentul nr. 2100/94 coroborat cu articolul 61 alineatul (1) litera (b) și cu articolul 80 din acest regulament ar trebui de asemenea respins ca neîntemeiat.

62. În temeiul tuturor considerațiilor precedente, apreciem că se impune respingerea în întregime a recursului.

VII – Cheltuieli de judecată

63. Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât OCSP și Schniga au solicitat obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată și întrucât acestea din urmă au căzut în pretenții, se impune obligarea lor la plata cheltuielilor de judecată.

VIII – Concluzie

64. Pentru motivele expuse mai sus, propunem Curții să dispună:

1) respingerea recursului și

2) obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.